ПРОТОКОЛ № 1

засідання методичної ради
Молодецького закладу загальної середньої освіти І-ІІІ ступенів
Маньківської селищної ради Черкаської області

Тема «Інтерактивний освітній контент: ідеї та реалізація»

21 вересня 2025

Присутні:
Наталія ПАСЕКА – голова методичної ради;
Ірина ДОВБУШ – заступник голови методичної ради;
Валентина ГУЛЯР – голова МО вчителів початкових класів;
Валентина ШЕВЧЕНКО – голова МО учителів соціальної, здоров'язбережувальної освітньої галузі та предмета фізична культура;
Ірина ДОВБУШ – голова МО учителів іншомовної освітньої галузі ;
Людмила ГЛОДОВСЬКА – голова МО громадянської, історичної та мистецької освітньої галузі;
Людмила ПОЛЮГА – голова МО учителів мовно-літературної галузі;
Тамара ЛИПІВСЬКА – голова МО учителів природничої та математичної освітньої галузі;
Валентина КАРПЕНКО – голова МО учителів технологічної галузі;
Наталія ЗАГОРУЙКО – голова МО учителів інформатичної освітньої галузі;
Ірина ДОВБУШ – секретар

Члени МО – Тетяна КОМІСАРЕНКО, Петро ШЕВЧЕНКО, Ольга БЛИЗНЮК, Ірина ДЗЬОБАНЬ, Олена КОЖУХІВСЬКА, Валентина НАУМЕНКО, Ірина КУЗЬМЕНКО, Валентина БАРАНЮК, Ірина СОЛОВІЙ

Секретар – Ірина ДОВБУШ

ПОРЯДОК ДЕННИЙ:

1. Про дизайн цифрового освітнього контенту для сучасних уроків НУШ
2. Про сучасний урок в початковій школі: від моделі до практичного втілення.
3.Про соціально-емоційне навчання (SEL) як інструмент формування емоційного інтелекту, успішної комунікації та гармонійного розвитку особистості учня.
4. Про впровадження технології навчання через дослідження (Inquiry-based learning) як одного з ефективних методів реалізації Концепції Нової української школи.

5. Про надання методичної допомоги педагогічним працівникам у рамках реалізації проєкту «Ментор»

1.СЛУХАЛИ:

Довбуш Ірину, заступника голови методичної ради, яка заважила, що реформування сучасної системи освіти ґрунтується на автоматизації та інтенсифікації освітніх процесів, які реалізуються через цифровізацію освітнього середовища – впровадження в освіту інформаційно-комунікаційних технологій. Інтеграція цифровізації та освіти зумовлює появу інноваційного цифрового середовища, в якому значне місце відводиться створенню сучасного змісту електронних навчальних матеріалів. Глобальний інформаційний простір відкрив перед освітою нові можливості для проєктування та реалізації якісного цифрового освітнього контенту. Наразі спостерігається розширення видів цифрових інструментів для створення електронного навчального контенту, освітніх презентацій, навчального онлайн-контенту. Саме тому важливим у процесі проєктування цифрового навчального контенту для здобувачів освіти є проблема його дизайну, що повинен будуватися на принципах доступності, зрозумілості, функціональності та естетичності. Адже вміння підбирати дизайн цифрового освітнього контенту для навчальних занять допоможе вчителю підвищити залученість учнів, адаптувати матеріал під їхні потреби та покращити результати навчання, створюючи інтерактивні і візуально привабливі уроки. Та дозволить зробити процес навчання більш індивідуалізованим, мобільним і ефективним, використовуючи різні цифрові інструменти для активації пізнавальної діяльності.

Довбуш Ірина детально проаналізувала ключові переваги дизайну цифрового контенту.

Вона зазначила, що дизайн цифрового освітнього контенту є потужним інструментом модернізації навчання в умовах Нової української школи. Його впровадження забезпечує підвищення мотивації учнів, індивідуалізацію навчального процесу, розвиток цифрових компетентностей, доступність і ефективність освіти. Водночас він сприяє оптимізації роботи самого вчителя та підвищенню якості навчального середовища загалом. Звісно, цифровий контент не замінює традиційного викладання, а доповнює його, перетворюючи урок на простір співтворчості, пізнання й саморозвитку. Саме такий підхід відповідає ідеям Нової української школи, де вчитель виступає не лише носієм знань, а й дизайнером освітнього досвіду.

ВИСТУПИЛИ:

Шевченко Валентина, голова методичного об’єднання вчителів природничої, соціальної та здоров’язбережувальної освітньої галузі, яка зазначила, що учитель сьогодні — це не лише джерело знань, а й дизайнер освітнього середовища, який створює умови для активного, дослідницького й творчого навчання та ознайомила присутніх з можливостями платформ Draw.IO, Googl eArts & Culture та Timeline JS.

Педагогиня зазначила, що одним із ефективнх цифрових інструментів, які вона використовує, є платформа Draw.IO, що відкриває широкі можливості для організації інтерактивного, візуально привабливого та дослідницького навчання біології. Платформа дає змогу створювати власні схеми, діаграми та моделі, що особливо важливо під час вивчення складних тем. Учні можуть самостійно конструювати схеми, наприклад, на теми «Будова клітини», «Фотосинтез», «Кровообіг людини», «Типи тканин», додаючи активні посилання, виноски, зображення та пояснення. Таким чином, вони не просто запам’ятовують матеріал, а структурують його, розвивають аналітичне та критичне мислення, адже кожен елемент схеми вимагає усвідомленого осмислення. Візуалізація на уроках біології є надзвичайно важливою, позаяк допомагає учням краще розуміти та запам’ятовувати складний матеріал через створення наочних образів. За допомогою Draw.IO легко можна показати обмін речовин, фотосинтез, клітинний поділ, будову клітини - тобто ті процеси, які часто складно пояснити лише словами чи статичними малюнками. Ще одна перевага цієї платформи - інтеграція з Google Drive. Це дозволяє працювати над однією діаграмою в групах або індивідуально, легко зберігати та редагувати роботи онлайн.

Шевченко Валентина зауважила, що незважаючи на те, що ресурс Google Arts & Culture здебільшого пов’язують із мистецтвом, музеями та культурною спадщиною, однак вона високо оцінила його потенціал і для природничої галузі. Адже платформа Google Arts & Culture дає змогу здійснювати віртуальні подорожі музеями, лабораторіями, науковими центрами та навіть природними об’єктами, що робить уроки біології набагато цікавішими та ближчими до життя. Під час навчального заняття учні можуть: відвідувати віртуальні виставки природознавчого спрямування (наприклад, експозиції, присвячені еволюції життя на Землі, розвитку людського організму, біорізноманіттю чи навколишньому середовищу); розглядати 3D-моделі тварин, рослин, анатомічних об’єктів у реалістичному форматі; спостерігати, як виглядають мікроорганізми, мікроскопічні структури, артефакти історії біології у найдрібніших деталях. Використання цього

ресурсу також допомагає реалізувати принцип інтеграції — поєднати біологію, історію науки, географію та мистецтво. Такі міжпредметні зв'язки сприяють формуванню цілісної наукової картини світу, що є однією з цілей Нової української школи. Крім того, Google Arts & Culture має зручний інтерфейс українською мовою, що робить його доступним і для вчителя, і для учнів.

Під час демонстрації досвіду роботи з платформою, вчитель представила приклади створених учнями власних колекцій, добірок зображень та віртуальних виставок на біологічні теми: «Будова людини в мистецтві», «Рослини у світовій культурі», «Тварини різних материків».

Не менш, на думку Шевченко Валентини, заслуговує на увагу платформа Timeline JS - цифровий сервіс для створення інтерактивних хронологічних стрічок. Хоча на перший погляд може здатися, що це лише візуальний календар, насправді Timeline JS дає змогу перетворити звичайний урок на справжню дослідницьку подорож у часі. За допомогою інтерфейсу можна разом з учнями заповнити таблицю з датами, назвами подій, короткими описами, зображеннями, відео чи посиланнями. У результаті створюється красива, жива хронологія, яку можна демонструвати на уроці або вбудовувати у сайт.

Шевченко Валентина поділитися результатами роботи учнів над творчими та дослідницькими проєктами, створеними за допомогою платформи Timeline JS: «Історія відкриття клітини: хронологія від Роберта Гука до сучасних методів клітинних досліджень» (учні самостійно добирали матеріали, фото, наукові дати та факти, створюючи логічно послідовну візуальну розповідь); «Історія вивчення ДНК» - цифрова стрічка часу, де здобувачі освіти відтворили шлях від експериментів Грегора Менделя до відкриття структури ДНК Джеймсом Уотсоном і Френсісом Кріком, а також сучасних технологій секвенування; «Еволюція життя на Землі» - інтегрований проєкт, під час роботи над яким здобувачі освіти працювали у групах і поєднали знання з біології, географії та історії, створивши масштабну візуальну хронологію появи основних груп організмів.

УХВАЛИЛИ:

1. Головам предметних методичних об'єднань рекомендувати педагогічним працівникам:

1.1.Впроваджувати принципи дизайну цифрового освітнього контенту для уроків Нової української школи з метою підвищення ефективності навчання,

розширення доступності освітніх ресурсів та розвитку ключових компетентностей учнів.

Постійно

1.2. Використовувати сучасні цифрові інструменти для створення якісного, візуально привабливого та мотиваційного освітнього контенту, який сприятиме підвищенню пізнавальної активності учнів і реалізації принципів НУШ

Постійно

1.3.Дотримуватися педагогічних, ергономічних та естетичних принципів дизайну цифрового освітнього контенту (зрозумілість, структурованість, емоційна привабливість тощо).

Постійно

1.4.Дизайнувати цифровий освітній контент з урахуванням принципів універсального дизайну навчання, забезпечуючи доступність матеріалів для всіх учнів шляхом представлення інформації у кількох форматах (текст, аудіо, відео) та використання гнучких інструментів для навчання й оцінювання.

Постійно

2.Довбуш Ірині, заступнику голови методичної ради активізувати обмін досвідом між учителями щодо розроблення дизайну цифрового освітнього контенту для сучасних уроків Нової української школи шляхом проведення тренінгів, семінарів, методичних майстерень та індивідуальних консультацій.

Протягом 2025/2026 навчального року

2.СЛУХАЛИ:

Довбуш Ірину, заступника голови методичної ради, яка зазначила, що сучасний урок у початковій школі - це синтез педагогічної майстерності, креативності, цифрових технологій та гуманістичних цінностей. Він повинен відповідати вимогам Концепції Нової української школи та орієнтуватися на формування ключових компетентностей учнів, розвиток критичного мислення, творчості, комунікативних і соціальних умінь. Водночас, модель сучасного уроку - це гнучка система, у якій поєднуються чітке визначення мети, особистісно орієнтований підхід, діяльнісні методи навчання, інтеграція освітніх галузей та активне застосування цифрових технологій. Такий урок передбачає різні форми організації навчальної діяльності: індивідуальну, групову, парну, ігрову, дослідницьку. Учень на уроці - не пасивний спостерігач, а активний учасник, який сам відкриває знання у процесі пошуку, спостереження та творчості. Також важливою складовою

сучасного уроку є педагогічний дизайн - продумане структурування змісту, логічна побудова етапів навчальної діяльності, візуалізація матеріалу, використання інфографіки, навчальних відео та інтерактивних завдань. Значну роль відіграє створення позитивного емоційного середовища, у якому кожна дитина відчуває себе впевнено, має право на власну думку і не боїться помилятися. Саме атмосфера довіри й підтримки забезпечує мотивацію до навчання та сприяє розкриттю творчого потенціалу учнів.

ВИСТУПИЛИ:

Гуляр Валентина, голова предметного методичного об'єднання вчителів початкових класів, яка зазначила, що сучасний урок у початковій школі - це не просто форма організації навчання, а живий простір взаємодії, творчості й розвитку дитини. Саме на уроці реалізується головна ідея Нової української школи - навчати так, щоб дитина вміла мислити, діяти, співпрацювати і відчувала радість пізнання У центрі цього процесу - учень як активний суб'єкт навчання, дослідник, творець власного освітнього досвіду. Роль учителя змінюється: він не лише передає знання, а стає фасилітатором, наставником, організатором пізнавальної діяльності. Такий урок починається із емоційного залучення. Учитель створює ситуацію, яка викликає інтерес, здивування або бажання діяти - це може бути цікаве запитання, коротке відео, історія, інтерактивна вправа чи навіть несподіваний предмет у руках педагога. Важливо, щоб дитина одразу відчула: цей урок — особливий, він про неї і для неї. Далі розгортається активна пізнавальна діяльність, у якій учні не є пасивними слухачами, а шукають, пробують, порівнюють, дискутують. Вони працюють у групах, парах, створюють спільні продукти: мініпостери, комікси, мапи знань, цифрові презентації. На перший план виходять такі методи, як проєктна діяльність, дослідницькі завдання, інтегровані вправи, рольові ігри, STEM-експерименти.

Педагогиня зазначила, що важливою ознакою сучасного уроку є також системне використання цифрового освітнього контенту. Інформаційно-комунікаційні технології сьогодні виступають не просто додатковим засобом навчання, а інтегрованим елементом освітнього середовища, який сприяє підвищенню ефективності та мотивації учнів. Інтерактивні презентації, навчальні відео, онлайн-ігри, платформи Wordwall, LearningApps, Genially, BookCreator, Kahoot, Nearpod, Quizizz забезпечують візуалізацію навчального матеріалу, можливість індивідуалізації темпу роботи, миттєвий зворотний зв'язок і формувальне оцінювання. Такі інструменти дозволяють урізноманітнити форми діяльності, створюють умови для активної взаємодії

учнів з контентом, розвитку цифрової грамотності, критичного мислення, креативності. Особливо ефективним є поєднання цифрових засобів із традиційними формами - це створює баланс між технологічною інноваційністю та живим педагогічним спілкуванням.

Гуляр Валентина зауважила, що не менш значущим компонентом моделі є інтеграція навчального змісту. Інтеграція змісту дозволяє відійти від ізольованого засвоєння навчального матеріалу, створюючи умови для формування в учнів цілісного бачення світу, уміння встановлювати причинно-наслідкові зв'язки, застосовувати набуті знання у практичних життєвих ситуаціях. Вона сприяє розвитку критичного, логічного та системного мислення, підвищує пізнавальну активність, мотивацію до навчання, формує вміння працювати з інформацією, аналізувати, узагальнювати та робити висновки.

Обов'язковим елементом кожного сучасного уроку є рефлексія. Саме на цьому етапі відбувається осмислення власного досвіду, аналіз здобутих знань, визначення подальших освітніх цілей і формування позитивної навчальної мотивації. Рефлексія сприяє розвитку відповідальності, ініціативності, критичного мислення та самостійності учнів, перетворює навчання на усвідомлений процес співпраці педагога й дитини.

Гуляр Валентина навела приклади сучасних форм і прийомів організації рефлексії, які вона активно використовує на уроках і наголосила, що використання креативних форм рефлексії (візуальних, інтерактивних, емоційних, ігрових) робить процес осмислення не лише пізнавальним, а й емоційно насиченим, сприяючи формуванню внутрішньої мотивації до навчання.

УХВАЛИЛИ:

1. Головам предметних методичних об'єднань рекомендувати педагогічним працівникам:

1.1. Забезпечувати організацію та проведення навчальних занять відповідно до сучасних вимог Державного стандарту початкової освіти, із впровадженням компетентнісного, діяльнісного, інтегрованого та особистісно орієнтованого підходів, спрямованих на формування ключових компетентностей, розвиток пізнавальної активності та самостійності здобувачів освіти.

Постійно

1.2. Забезпечувати проведення інтегрованих уроків із урахуванням міжпредметних зв'язків, спрямованих на узгоджене поєднання змісту навчальних предметів з метою формування цілісного світогляду, системного

мислення та підвищення якості засвоєння навчального матеріалу здобувачами освіти.

Постійно

1.3.Впроваджувати сучасні педагогічні технології та інноваційні методи організації освітнього процесу, зокрема інтерактивні, групові, проєктні, ігрові та дослідницькі форми навчальної діяльності, із застосуванням цифрових освітніх ресурсів, спрямованих на підвищення ефективності навчання та активізацію пізнавальної діяльності здобувачів освіти

Постійно

1.3.Створювати сприятливе психологічне середовище під час освітнього процесу, забезпечуючи атмосферу взаємоповаги, доброзичливості, емоційного комфорту та підтримки кожного учня.

Постійно

1.4.Удосконалювати форми формувального оцінювання, впроваджувати методи самооцінювання, взаємооцінювання, індивідуального та групового рефлексивного аналізу навчальних досягнень здобувачів освіти.

Постійно

2.Заступнику голови методичної ради Довбуш Ірині:

2.1.Організувати проведення опитування (анкетування) серед педагогічних працівників з метою визначення актуальних інноваційних методів та тематичних напрямів методичної роботи, за результатами якого розробити програму заходів із залученням досвідчених фахівців, тренерів та представників інших закладів освіти для проведення майстер-класів і практичних занять.

До 20.10.2025

2.2.Забезпечити орієнтацію майстер-класів на практичну складову, передбачивши активну взаємодію учасників, обмін педагогічним досвідом, роботу в малих групах, практичне застосування інноваційних методів та демонстрацію їх ефективного використання в освітньому процесі

Постійно

2.3.Активізувати систему взаємовідвідування уроків педагогічними працівниками з подальшим проведенням фахового обговорення, аналізу ефективності застосованих методів, прийомів і технологій навчання з метою підвищення професійної майстерності та якості освітнього процесу.

Протягом 2025/2026 навчального року

3.СЛУХАЛИ:

Довбуш Ірину, заступника голови методичної ради, про соціально-емоційне навчання (SEL) як інструмент формування емоційного інтелекту, успішної комунікації та гармонійного розвитку особистості учня. Вона зазначила, що часто можна спостерігати ситуації, коли здобувач освіти, добре опанувавши навчальний матеріал, під час контрольної роботи, виступу чи презентації не може зосередитися, губиться або демонструє результати, нижчі за очікувані. Інший приклад - дитина успішно виконує завдання, має високий рівень знань, проте відчуває труднощі у взаємодії з однокласниками, емоційно реагує на зауваження чи конфліктні ситуації, не завжди вміє конструктивно висловити власні думки та почуття. Подібні прояви свідчать про необхідність розвитку не лише академічних, а й соціально-емоційних компетентностей, які є основою гармонійного особистісного становлення дитини. У сучасних умовах заклад освіти має на меті не лише передавання знань, умінь і навичок, а й формування в учнів здатності усвідомлювати власні емоції, керувати ними, співпрацювати в команді, приймати зважені рішення, проявляти емпатію та відповідальність у взаєминах з іншими. Саме тому впровадження соціально-емоційного навчання (SEL) є важливим напрямом модернізації освітнього процесу, спрямованим на всебічний розвиток особистості здобувача освіти.

Довбуш Ірина зазначила, що SEL охоплює розвиток таких ключових умінь, як самосвідомість, саморегуляція, соціальна обізнаність, навички взаємодії та відповідального прийняття рішень. Його впровадження сприяє створенню безпечного, підтримувального освітнього середовища, у якому кожен учень має можливість відчувати себе впевнено, прийнято та почуто. Реалізація соціально-емоційного навчання в освітньому процесі має здійснюватися системно, шляхом інтеграції його елементів у зміст навчальних предметів, виховну роботу, діяльність класного керівника та психологічну підтримку учасників освітнього процесу. Важливо не розглядати соціально-емоційне навчання (SEL) як окремий напрям або додаткову діяльність, а цілеспрямовано впроваджувати його складові в кожен урок, незалежно від навчального предмета. SEL має стати невід’ємною частиною педагогічної взаємодії, що пронизує зміст, методи, форми і стиль спілкування вчителя з учнями.

Довбуш Ірина зауважила, що реалізація елементів соціально-емоційного навчання в освітньому процесі може здійснюватися через впровадження сучасних педагогічних технологій, що забезпечують активну взаємодію, співпрацю та розвиток емоційного інтелекту учнів і навела приклади форм і методів, які вона впроваджує на уроках української літератури:

- кооперативне навчання – робота в малих групах із чітким розподілом ролей, що сприяє формуванню в учнів умінь ефективно співпрацювати, домовлятися, розподіляти обов'язки, досягати спільних цілей, розвивати лідерські якості, взаємопідтримку та толерантність (наприклад, «Командний виклик» - вчитель дає короткі командні завдання з елементами гри або змагання, де важливим є не перемога, а ефективна взаємодія та підтримка; «Think–Pair–Share або Подумай - Обговори – Поділися»: сучасна форма мікрокомунікації, де спочатку кожен учень осмислює питання самостійно, потім обговорює його з партнером, а далі презентує спільну думку всьому класу; «Мініпроєкт у дії»: короткі проєктні завдання, які учні виконують за обмежений час, презентуючи результат одразу після завершення; «Спільна мапа ідей»: робота з цифровими чи паперовими ментальними картами, де учні спільно візуалізують ідеї, почуття або рішення; «Взаємонавчання»: коли учні виступають у ролі міні-наставників, пояснюючи один одному новий матеріал або допомагаючи в розв'язанні завдань.);
- фасилітовані обговорення – педагог створює умови для відкритого діалогу, під час якого учні вчаться аргументовано висловлювати власну позицію, поважати іншу точку зору, шукати конструктивні рішення та приймати спільні рішення на основі співпраці й взаєморозуміння (наприклад, «Talk Wall» (Стіна думок) з використанням нтерактивних онлайн- або офлайн-дошок (Padlet, Miro, Canva Whiteboard) для збору думок, емоцій та ідей учнів. Вчитель-предметник модерує обговорення, виокремлює ключові питання, сприяє безпечному висловленню позицій; «Podcast-коло» - діти мають записати короткі голосові повідомлення або аудіороздуми на тему, пов'язану з матеріалом уроку, після чого спільно аналізують висловлені думки; «Reflection Mirror» (Дзеркало рефлексії) – можна провести анонімну рефлексію після завершення заняття із використанням цифрових інструментів (Mentimeter, Google Forms та ін.); «Візуальний діалог» - учні створюють візуальні образи (малюнки, колажі, міні-плакати), що передають їхню думку або емоцію, а потім інші учасники намагаються розшифрувати зміст без пояснення автора);
- проєктно-дослідницька діяльність – навчання на основі дослідження та створення спільних продуктів (мініпроєктів, презентацій, соціальних ініціатив), що стимулює пізнавальну активність, ініціативність, уміння планувати, аналізувати інформацію, здійснювати рефлексію та презентувати результати. (наприклад: «Від Франка до TikTok: герої, які об'єднують» - учні створюють короткі відео або цифрові історії, що

демонструють сучасне бачення класичних образів (наприклад, Захара Беркута) через призму співпраці, лідерства та громадянської відповідальності; «StoryLab: історії, що об'єднують» - розробка мультимедійних історій (у Canva, Genially, PowerPoint) про сучасні приклади співпраці, взаємопідтримки, емпатії, із паралелями до літературних творів);

- edutainment-технології (освітні ігри, інтерактивні симуляції, цифрові платформи) – інтеграція елементів гри та позитивних емоцій у навчальний процес із метою підвищення мотивації, залученості, розвитку креативного мислення та позитивного ставлення до навчання. (наприклад, «Інтерактивна вікторина «Герої і цінності» - за допомогою платформ Kahoot, Quizizz або Wordwall учні проходять гру, у якій відповідають не лише на запитання про зміст творів, а й на питання типу «Що б ти зробив на місці героя?»; VR-мандрівка в епоху твору» - занурення у простір і час твору; «Сюжет-білдер» - команди конструюють власний альтернативний фінал твору за допомогою платформи StoryboardThat або Canva. У процесі вони мають обґрунтувати свої сюжетні зміни, спираючись на цінності героїв; «Літературний квест-кімната» - навчальний квест за мотивами літературного твору (наприклад, «Захар Беркут»*),* у якому учні розв'язують завдання, щоб «вийти» з віртуальної або реальної кімнати. Для цього використовуються цифрові інструменти (Genially, Google Forms, LearningApps);
- діалогічне навчання – партнерська взаємодія між учителем і здобувачами освіти, у межах яких розвиваються навички ефективного спілкування, взаєморозуміння, етичного сприйняття та здатності до самоаналізу й емоційної саморегуляції (наприклад, «Подкаст-урок» - групи готують короткі подкасти на тему твору або моральної дилеми персонажів («Чи можна пробачити зраду?», «Що для тебе - честь?»). Потім у класі прослуховують записи й обговорюють позиції один одного; «VoicePoll» - живе опитування через гаджети: учні голосують онлайн (Mentimeter, Slido, Kahoot) за варіанти відповідей на морально-ціннісне питання («Що головніше - правда чи мир?»). Після цього обговорюють причини вибору. «ChatGPT-помічник» - тренування діалогу з ШІ - учні створюють запит до штучного інтелекту з етичного або проблемного питання, а потім аналізують відповідь, ставлячи уточнювальні запитання)

Довбуш Ірина узагальнюючи, відзначила, що фасилітовані обговорення сприяють формуванню культури відкритого та аргументованого

діалогу, розвитку толерантності до різних точок зору й здатності до конструктивного прийняття рішень; діалогічне навчання забезпечує становлення партнерських взаємин між учасниками освітнього процесу, розвиток емпатійного слухання, взаємоповаги та етичної комунікації; проєктно-дослідницька діяльність формує в учнів ініціативність, відповідальність, навички співпраці та рефлексивного аналізу результатів діяльності; упровадження edutainment-технологій створює позитивне емоційне середовище навчання, підвищує мотивацію, стимулює розвиток креативності, саморегуляції та ефективної командної взаємодії.

ВИСТУПИЛИ:

Шевченко Валентина, голова предметного методичного об'єднання вчителів природничої, соціальної та здоров'язбережувальної освітньої галузі, класний керівник 8 класу, яка зазначила, що соціально-емоційне навчання (СЕН) є важливим напрямом діяльності не лише вчителя-предметника, а і класного керівника, оскільки забезпечує позитивний мікроклімат у колективі та формує в учнів ключові компетентності - уміння співпрацювати, контролювати емоції, приймати відповідальні рішення та поважати інших. Перехід до 5 класу - це період адаптації, тому саме СЕН допомагає зменшити тривожність, адаптуватися до нових умов навчання й налагодити ефективну взаємодію в колективі. Педагогиня зауважила, що розглядає соціально-емоційне навчання не як окремий напрям, а як невід'ємну частину щоденної виховної та навчальної діяльності, яка сприяє створенню безпечного, доброзичливого й підтримувального середовища і виділила основні напрями реалізації СЕН у роботі класного керівника, а саме:

- формування позитивного емоційного клімату в класі (кожен день починає з коротких емоційних чек-інів - діти діляться своїм настроєм, очікуваннями, емоціями. Такі практики, як «Хмаринка почуттів», «Смайлик дня», «Мій настрій у кольорі», допомагають виявити емоційний стан учнів і створити атмосферу взаєморозуміння. У дні підвищеного навантаження використовує вправи «Дихання кольору» або «Пауза доброти» - короткі хвилинки саморегуляції, які навчають дітей знижувати напруження та зосереджуватись;
- розвиток навичок ефективного спілкування та співпраці (важливу роль відіграють кооперативні ігри та командні завдання: «Міст дружби», «Коло підтримки», «Таємний помічник». Вони допомагають дітям навчитися домовлятися, висловлювати думку, слухати інших, вирішувати конфлікти без агресії. Практикуються фасилітовані

обговорення після групових проєктів, де кожен учень має змогу висловити свої почуття й оцінити власний внесок. Це вчить дітей конструктивного діалогу й поваги до різних точок зору);

- розвиток емпатії та доброзичливості (у класі створено «Банк добрих слів», де діти щотижня залишають анонімні «депозити доброти» — короткі записки з компліментами, словами вдячності чи підтримки однокласникам. «Емоційний месенджер» - спільний онлайн-чат, де учні щодня можуть надіслати одне «емоційне повідомлення»: «Дякую за допомогу», «Мені було приємно, коли…».*)*; проводиться День добрих вчинків тощо);
- рефлексія та усвідомлення власного розвитку (після спільних заходів чи тижневих підсумків діти заповнюють короткі анонімні форми рефлексії у Google Forms або беруть участь у вправах «Моє відкриття тижня», «Чим я можу пишатися». Це допомагає формувати навички самопізнання, аналізу власних дій і планування майбутніх кроків);
- проєктна та ініціативна діяльність (учні класу постійно беруть участь як у загальноліцейних, так і класних проєктах. Такі ініціативи розвивають у дітей відповідальність, самостійність, здатність співпрацювати й презентувати результати своєї праці)

Шевченко Валентина зауважила, що завдяки системній реалізації елементів соціально-емоційного навчання у класі відзначається підвищення рівня згуртованості учнівського колективу, зниження конфліктності у взаєминах, покращення комунікативної взаємодії між учнями та педагогами, розвиток навичок саморегуляції, відповідальності й емпатії, а також формування стійкого позитивного ставлення до навчання. Соціально-емоційне навчання забезпечує цілісний розвиток особистості здобувача освіти, сприяючи становленню його як свідомої, упевненої у собі, соціально зрілої та здатної до конструктивної співпраці особистості, тому його системне впровадження в діяльність класного керівника є одним із провідних чинників формування емоційно безпечного, підтримувального та успішного освітнього середовища.

УХВАЛИЛИ:

1.Заступнику голови методичної ради Довбуш Ірині_:

1.1. Провести на базі закладу майстер-клас із впровадження елементів соціально-емоційного навчання в освітній процес, зокрема під час викладання української літератури та математики, з метою підвищення професійної компетентності педагогічних працівників, удосконалення

методики інтеграції соціально-емоційного навчання в зміст освітніх галузей та поширення ефективного педагогічного досвіду щодо формування в учнів соціально-емоційних компетентностей.

Жовтень2025
Листопад 2025

1.2. Провести на базі закладу майстер-клас для класних керівників, з питань упровадження елементів соціально-емоційного навчання в систему виховної роботи класного керівника, з метою підвищення ефективності формування соціально-емоційних компетентностей учнів, розвитку позитивного мікроклімату в учнівському колективі та зміцнення партнерської взаємодії між учасниками освітнього процесу.

Грудень 2025

4.СЛУХАЛИ:

Довбуш Ірину, заступника голови методичної ради, про впровадження технології навчання через дослідження. Вона зауважила, що ця технологія передбачає активну пізнавальну діяльність учнів через постановку запитань, висування гіпотез, проведення експериментів, пошук, аналіз і узагальнення інформації. Учень виступає не пасивним споживачем знань, а дослідником, який самостійно відкриває нові закономірності та робить висновки. Ефективність технології навчання через дослідження у реалізації Концепції Нової української школи полягає у формуванні ключових компетентностей, розвитку критичного й креативного мислення, соціально-емоційних і комунікативних навичок, забезпеченні зв’язку навчання з реальним життям, реалізації дитиноцентризму та посиленні ролі вчителя як фасилітатора освітнього процесу. Цей підхід переносить акцент із передачі готових знань на формування вмінь мислити, аналізувати, знаходити рішення. Він відповідає природній цікавості дитини, її прагненню зрозуміти, «чому» і «як» щось відбувається, що безпосередньо підвищує мотивацію до навчання. Ефективність навчання через дослідження безпосередньо залежить від дотримання певних методичних умов. Перш за все, важливо створити проблемне навчальне середовище, у якому кожен учень стикається з ситуацією інтелектуального виклику. Таке середовище стимулює допитливість, змушує мислити, шукати логічні пояснення явищ і процесів. Урок має починатися не з пояснення готової істини, а з питання, яке спонукає до роздумів. Наприклад, під час вивчення природничих наук учитель може поставити запитання: «Чому на вікнах з’являється іній?» або «Як довести, що повітря має вагу?» - і запропонувати дітям самостійно висунути гіпотези, знайти підтвердження чи спростування. Така форма роботи активізує

мислення й перетворює учня з пасивного слухача на активного дослідника. Наступною умовою є організація самостійного пошуку. Педагог не подає готові відповіді, а виступає фасилітатором - тією людиною, яка спрямовує, підтримує, але не нав'язує власного бачення. Учні мають відчути, що саме від них залежить успіх дослідження, що їхня думка має значення. Вони самостійно визначають, яку інформацію потрібно зібрати, де її знайти, як перевірити достовірність і які методи дослідження обрати. У процесі такої діяльності формуються не лише предметні знання, а й ключові компетентності - ініціативність, критичне мислення, інформаційна грамотність. Наприклад, під час вивчення теми «Якість питної води» учні можуть самостійно взяти зразки води з різних джерел, дослідити їхні властивості, зробити висновки про рівень безпечності та підготувати рекомендації для громади.

Довбуш Ірина наголосила, що невід'ємною складовою цього підходу є діяльнісний принцип. Засвоєння знань має відбуватися не шляхом запам'ятовування, а через практичну дію - експеримент, спостереження, вимірювання, моделювання. Тільки тоді знання стають осмисленими, оскільки спираються на власний досвід здобувача освіти. Так, під час вивчення фізичних або природничих явищ учні можуть проводити прості експерименти, спостерігаючи закономірності та фіксуючи результати. Саме через дію народжується розуміння. Учитель при цьому забезпечує матеріали, безпечні умови, координує діяльність, але не втручається у сам процес дослідження, залишаючи простір для самостійних відкриттів.

Не менш важливою є систематична рефлексія - усвідомлення учнями власної діяльності. Після кожного дослідження діти мають проаналізувати, що вони зробили, яких результатів досягли, які труднощі виникли і що можна вдосконалити наступного разу. Такий підхід виховує відповідальність, розвиває вміння оцінювати свою роботу об'єктивно, бачити не лише помилки, а й успіхи. Учитель може використовувати різні форми рефлексії: ведення «щоденників дослідника», обговорення у колі, взаємооцінювання або самооцінювання. Головне — навчити дітей розуміти власний поступ, а не просто фіксувати оцінку за результат.

Довбуш Ірина зауважила, що дослідження має не лише задовольняти пізнавальний інтерес, а й демонструвати, як отримані знання застосовуються на практиці. Якщо учень бачить реальну користь свого дослідження - він відчуває значущість власної роботи, формується внутрішня мотивація. Так, наприклад, під час вивчення теми «Енергозбереження» учні можуть дослідити, які електроприлади вдома споживають найбільше енергії, підрахувати витрати й розробити рекомендації для раціонального її

використання. Таким чином, навчання стає не лише інтелектуальним процесом, а й виховує соціальну відповідальність.

У практиці сучасного уроку важливим є також поетапне структурування дослідницької діяльності. На початкових етапах учитель допомагає учням сформулювати проблему, обрати методи дослідження, зібрати дані. Згодом рівень педагогічної підтримки поступово зменшується, а частка самостійності учнівства - зростає. Такий поступовий перехід сприяє формуванню впевненості у власних силах і готовності до самостійного навчання протягом життя. Ефективному впровадженню дослідницького навчання сприяє використання цифрових інструментів і платформ: онлайн-опитувальників, віртуальних лабораторій, Google Forms, Padlet, Canva, Jamboard тощо. Вони допомагають учням збирати, систематизувати й презентувати результати дослідження, розвивають інформаційно-цифрову компетентність.

ВИСТУПИЛИ:

Шевченко Валентина, голова предметного методичного об’єднання вчителів природничої, соціальної та здоров’язбережувальної освітньої галузі, яка поділитися досвідом упровадження технології навчання через дослідження (Inquiry-based learning) у процесі вивчення інтегрованого курсу «Пізнаємо природу» в 6 класі, зокрема під час опрацювання теми «Явища, пов’язані з рухами Землі та Місяця. Припливи та відпливи», із висвітленням ефективних прийомів організації дослідницької діяльності учнів, спрямованої на формування наукового мислення, розвиток пізнавальної активності та розуміння причинно-наслідкових зв’язків природних явищ.

УХВАЛИЛИ:

1.Довбуш Ірині, заступнику голови методичної ради:

1.1.Актуалізувати упровадження серед педагогічних працівників технології навчання через дослідження (Inquiry-based learning), орієнтованої на використання віртуальних освітніх середовищ, шляхом організації та проведення методичних заходів, тренінгів і практичних семінарів, з метою підвищення якості освітнього процесу та професійного розвитку педагогічних працівників.

Протягом 2025/2026 навчального року

1.2.Забезпечити доступ педагогічних працівників до якісних методичних посібників, шаблонів планування уроків та цифрових ресурсів, що підтримують упровадження сучасних освітніх технологій, зокрема технології

навчання через дослідження (Inquiry-based learning), та сприяють підвищенню якості освітнього процесу.

Протягом 2025/2026 навчального року

1.3.Залучати творчу групу педагогічних працівників для надання індивідуальної методичної підтримки, консультування вчителів, спостереження за проведенням уроків колег та здійснення конструктивного зворотного зв’язку щодо упровадження технології навчання через дослідження.

Протягом 2025/2026 навчального року

Голова методичної ради _____ Наталія ПАСЕКА

Секретар _____ Ірина ДОВБУШ